ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 11.02.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

24

ZÁKON

z 31. januára 1964

o notárskych poplatkoch

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenie

(1) Notárske poplatky sa vyberajú:

a) za činnosť štátnych notárstiev (notárske poplatky za úkony),

b) z odplatného prevodu vlastníctva k nehnuteľnostiam (notárske poplatky z prevodu nehnuteľností),

c) za bezodplatné nadobudnutie majetku úmrtím občana (notárske poplatky z dedičstva),

d) za bezodplatné nadobudnutie majetku prevodom (notárske poplatky z darovania).

(2) Poplatky vyrubujú štátne notárstva.

PRVÁ ČASŤ
Druhy notárskych poplatkov

Prvý diel
Notársky poplatok za úkony

§ 2
Predmet poplatku

Poplatok sa vyberá za úkony štátneho notárstva určené vykonávacím predpisom (ďalej len „notársky úkon“).

§ 3
Základ poplatku

Ak je za notársky úkon určený poplatok podľa ceny, základom poplatku je cena predmetu úkonu. Touto cenou sa rozumie, pokiaľ vykonávací predpis neustanovuje niečo iné, cena, za ktorú by sa mohol predmet notárskeho úkonu predať v čase a mieste tohto úkonu.

§ 4
Sadzby poplatku

Sadzby poplatku za notárske úkony ustanovuje vykonávací predpis buď pevnými sumami, alebo percentom z ceny predmetu notárskeho úkonu, a to za jednotlivé notárske úkony alebo za úhrn notárskych úkonov. Pri notárskych úkonoch zvlášť zložitých, obťažných alebo časove náročných sa určený poplatok úmerne zvyšuje, najviac však o 100%.

§ 5
Poplatník

(1) Poplatok je povinný platiť ten, kto žiada o urobenie notárskeho úkonu, a ak ide o notársky úkon robený štátnym notárstvom bez návrhu (žiadosti), ten, v záujme ktorého sa notársky úkon urobil.

(2) Poplatok je však povinný vždy platiť:

a) nadobúdateľ nehnuteľnosti za registráciu úkonov o prevode nehnuteľnosti,

b) nadobúdateľ práva osobného užívania pozemku za registráciu zmluvy o zriadení takého práva,

c) vlastník nehnuteľnosti za registráciu zmluvy o obmedzení prevodu nehnuteľnosti.

(3) Ak je poplatníkov niekoľko, sú povinní platiť poplatok spoločne a nerozdielne.

Druhý diel
Notársky poplatok z prevodu nehnuteľností

§ 6
Predmet poplatku

(1) Poplatok sa vyberá za odplatný prevod alebo za odplatný prechod (ďalej len „prevod“) vlastníctva k nehnuteľnosti.

(2) Ak sa dve nehnuteľnosti vymieňajú, považujú sa prevody oboch nehnuteľností za jeden prevod; poplatok sa vyberá z prevodu tej nehnuteľnosti, z prevodu ktorej je poplatok vyšší.

(3) Ak je odplata nižšia ako cena, za ktorú by sa mohla nehnuteľnosť predať v čase nadobudnutia a v mieste, kde nehnuteľnosť je, považuje sa prevod do výšky odplaty za odplatný a prevod vo výške rozdielu medzi odplatou a uvedenou cenou za bezodplatný.

(4) Ak ide o nehnuteľnosť nadobúdanú zo socialistického vlastníctva alebo do socialistického vlastníctva, poplatok sa nevyberá.

§ 7
Základ poplatku

Základom poplatku je odplata za nehnuteľnosť.

§ 8
Sadzby poplatku

(1) Sadzby poplatku ustanoví vykonávací predpis vo výške 6 % až 13 % základu poplatku.

(2) Ak sú doterajší vlastník nehnuteľností a nadobúdateľ osobami blízkymi a ak nejde o nadobudnutie nehnuteľnosti vyvlastnením alebo o nadobudnutie nehnuteľnosti predávanej pri výkone rozhodnutia, určujú sa sadzby poplatku vo výške 1 % až 5 % základu poplatku.

(3) Sadzby poplatku z prevodu nehnuteľností zo súkromného vlastníctva alebo do súkromného vlastníctva sú o 3 % základu poplatku vyššie ako príslušné sadzby určené podľa odsekov 1 a 2.

§ 9
Poplatník

(1) Poplatok je povinný platiť prevodca; nadobúdateľ za poplatok ručí. Ak ide o nadobudnutie nehnuteľnosti vyvlastnením alebo o nadobudnutie nehnuteľnosti predávanej pri výkone rozhodnutia, poplatok je povinný platiť nadobúdateľ.

(2) Ak sa poplatok vyberá z prevodu dvoch vymieňaných nehnuteľností, sú povinní poplatok (§ 6 ods. 2) platiť prevodca i nadobúdateľ, a to spoločne a nerozdielne.

§ 10
Ohlasovacia povinnosť

(1) Prevodca je povinný ohlásiť prevod nehnuteľnosti príslušnému štátnemu notárstvu do pätnástich dní odo dňa, keď bol o prevode nehnuteľnosti upovedomený; túto povinnosť nemá, ak ide o prevod nehnuteľnosti registráciou zmluvy, vyvlastnením alebo na základe predaja nehnuteľnosti pri výkone rozhodnutia. Aj nadobúdateľ je povinný ohlásiť prevod nehnuteľnosti príslušnému štátnemu notárstvu do pätnástich dní odo dňa, keď bol o prevode nehnuteľnosti upovedomený; túto povinnosť nemá, ak ide o prevod nehnuteľnosti registráciou zmluvy.

(2) Ak sa prevod neohlásil včas, je poplatník povinný platiť penále do výšky 1 % z poplatku za každý mesiac omeškania.

Tretí diel
Notársky poplatok z dedičstva

§ 11
Predmet poplatku

(1) Poplatok sa vyberá za nadobudnutie majetku dedením a za iné bezodplatné nadobudnutie majetku úmrtím občana; poplatok sa vyberá aj za bezodplatné nadobudnutie majetku, ktorý poručiteľ previedol v troch mesiacoch pred svojou smrťou na toho, kto sa stal dedičom.

(2) Ak sa majetok nadobudol za odplatu nižšiu, ako je cena, za ktorú by sa mohol majetok predať v čase jeho nadobudnutia a v mieste, kde v tom čase bol, považuje sa nadobudnutie vo výške rozdielu medzi odplatou a uvedenou cenou za bezodplatné.

§ 12
Základ poplatku

(1) Základom poplatku je cena (§ 11 ods. 2) majetku po zrážke dlhov a ceny iných povinností, zistených alebo uložených v konaní o dedičstvo.

(2) Ak štátne notárstvo schváli dohodu dedičov o vyporiadaní alebo ak vykoná vyporiadanie medzi dedičmi, platí, že stav takto vytvorený nastal už v čase smrti poručiteľa.

(3) Ak nebol nadobudnutý majetok predmetom konania o dedičstvo, je základom poplatku cena nadobudnutého majetku po zrážke dlhov a ceny iných povinností a prípadnej odplaty; cenu majetku i výšku dlhov zistí štátne notárstvo podľa zásad platných pre konanie o dedičstvo.

(4) Vykonávací predpis ustanoví, v ktorých prípadoch a za akých podmienok sa nezapočítava do základu poplatku cena zdedených hospodárskych budov a pozemkov.

§ 13
Sadzby poplatku

(1) Sadzby poplatku ustanoví vykonávací predpis podľa výšky základu poplatku a podľa stupňa príbuzenského alebo iného osobného pomeru nadobúdateľa k zomretému občanovi; nadobúdateľov podľa tohto pomeru rozdelí do troch skupín a sadzby poplatku určí pre prvú skupinu nadobúdateľov od 5 % do 25 %, pre druhú skupinu nadobúdateľov od 12 % do 30 % a pre tretiu skupinu nadobúdateľov od 20 % do 55 % základu poplatku. Sadzby poplatku z vecí nadobúdaných zo súkromného vlastníctva alebo do súkromného vlastníctva a z podobných nadobudnutí iného druhu majetku sú o 3 % základu poplatku vyššie ako určené príslušné sadzby.

(2) Ak je dedičstvo, v ktorom je nehnuteľnosť, zadlžené tak, že úhrn poplatkov z dedičstva je nižší, ako by bol poplatok z prevodu nehnuteľností, vyberá sa od dediča nehnuteľnosti ešte poplatok z dedičstva vo výške tohto rozdielu.

(3) Vykonávací predpis ustanoví, o akú sumu môže štátne notárstvo poplatok zvýšiť, ak sa dedičia nedohodnú o vyporiadaní dedičstva.

§ 14
Poplatník

(1) Poplatok je povinný platiť nadobúdateľ.

(2) Za poplatok ručí ten, kto odmietol dedičstvo, ak ho z toho dôvodu nadobudol jeho maloletý potomok. Za poplatok však neručí, ak dedičstvo za maloletého potomka odmietol a súd odmietnutie neschválil.

§ 15
Ohlasovacia povinnosť

(1) Poplatník je povinný ohlásiť príslušnému štátnemu notárstvu do troch mesiacov odo dňa smrti občana všetok majetok, z ktorého sa poplatok vyberá; ak sa objaví nejaký majetok dodatočne alebo ak sa poplatník dozvie o tom, že je dedičom, až po uplynutí troch mesiacov od smrti poručiteľa, poplatník je povinný ohlásiť majetok štátnemu notárstvu do tridsiatich dní po tom, keď sa o majetku, prípadne o svojom dedičskom práve dozvedel.

(2) Ak sa majetok štátnemu notárstvu včas neohlásil, poplatník je povinný platiť penále do výšky 1 % z poplatku za každý mesiac omeškania.

Štvrtý diel
Notársky poplatok z darovania

§ 16
Predmet poplatku

(1) Poplatok z darovania sa vyberá za bezodplatné nadobudnutie majetku na základe právneho úkonu a inak než úmrtím občana.

(2) Ak sa majetok nadobudol za odplatu nižšiu, ako je cena, za ktorú by sa mohol majetok predať v čase nadobudnutia a v mieste, kde v tom čase bol, považuje sa nadobudnutie vo výške tohto rozdielu za bezodplatné.

(3) Cena majetku nadobudnutého od tej istej osoby vo dvoch rokoch sa spočíta.

(4) Poplatok sa nevyberá:

a) z hnuteľného majetku v cene neprevyšujúcej 3000,- Kčs;

b) z majetku nadobúdaného zo socialistického majetku alebo do socialistického majetku.

§ 17
Základ poplatku

(1) Základom poplatku je cena (§ 16 ods. 2) nadobúdaného majetku po zrážke zistených dlhov, ceny iných povinností a prípadnej odplaty.

(2) Vykonávací predpis ustanoví, v ktorých prípadoch a za akých podmienok sa nezapočítava do základu poplatku cena darovaných hospodárskych budov a pozemkov.

§ 18
Sadzby poplatku

Sadzby poplatku ustanoví vykonávací predpis podľa výšky základu poplatku a podľa stupňa príbuzenského alebo iného osobného pomeru nadobúdateľa k prevodcovi; nadobúdateľov podľa tohto pomeru rozdelí do troch skupín a sadzby poplatku určí pre prvú skupinu nadobúdateľov od 5 % do 25 %, pre druhú skupinu nadobúdateľov od 12 % do 30 % a pre tretiu skupinu nadobúdateľov od 20 % do 55 % základu poplatku. Sadzby poplatku z vecí nadobúdaných zo súkromného vlastníctva alebo do súkromného vlastníctva a z podobných nadobudnutí iného druhu majetku sú o 3 % základu poplatku vyššie ako určené príslušné sadzby.

§ 19
Poplatník

Poplatok je povinný platiť nadobúdateľ; prevodca za poplatok ručí.

§ 20
Ohlasovacia povinnosť

(1) Nadobúdateľ, ako aj prevodca sú povinní ohlásiť nadobudnutie majetku príslušnému štátnemu notárstvu do pätnástich dní po jeho nadobudnutí; na ohlásenie nie sú povinní, ak ide o nadobudnutie vlastníctva nehnuteľnosti registráciou zmluvy.

(2) Ak sa nadobudnutie majetku neohlásilo včas, poplatník je povinný platiť penále do výšky 1 % z poplatku za každý mesiac omeškania.

DRUHÁ ČASŤ
Spoločné ustanovenia

§ 21
Vznik poplatkovej pohľadávky

(1) Poplatková pohľadávka vzniká, len čo štátne notárstvo vyrubený poplatok oznámi poplatníkovi.

(2) Pri vyrubovaní poplatku zaokrúhľuje sa základ poplatku na celé stokoruny nahor a vyrubený poplatok na celé koruny nahor.

§ 22
Zročnosť poplatkov

(1) Poplatky za notárske úkony určené pevnou sumou sú zročné okamihom vzniku pohľadávky, ostatné poplatky do pätnástich dní po vzniku pohľadávky.

(2) Ak sa poplatok nezaplatil včas, je poplatník povinný, a to bez vyrubenia, platiť za každý mesiac poplatok z omeškania vo výške 0,5 % dlžnej sumy.

§ 23
Ručenie

(1) Ručiteľ je povinný zročný poplatok zaplatiť, pokiaľ tak neurobil poplatník, hoci bol o zaplatenie upomenutý. Ručenie trvá po čas, po ktorý sa môže poplatok vymáhať od poplatníka.

(2) Ručiteľ je povinný dlžnú sumu zaplatiť do pätnástich dní po tom, keď sa mu oznámilo rozhodnutie štátneho notárstva o jeho povinnosti.

(3) Ak ručiteľ nezaplatí dlžnú sumu včas, je povinný, a to bez vyrubenia, platiť za každý mesiac omeškania poplatok z omeškania vo výške 0,5 % dlžnej sumy.

§ 24
Náhrada trov

(1) Trovy za úkony urobené mimo úradovne štátneho notárstva je povinný nahradiť poplatník.

(2) O vzniku pohľadávky na náhradu trov, o jej zročnosti, o poplatku z omeškania a o konaní vo veciach náhrad platia primerane ustanovenia o poplatkoch; vykonávací predpis môže ustanoviť podľa potreby odchýlky.

§ 25
Spôsob platenia

Spôsob platenia poplatku, penále, poplatku z omeškania a náhrad trov upraví vykonávací predpis; pritom môže sa určiť, v ktorých prípadoch sa pri platení používajú kolkové známky.

Pôsobnosť vo veciach notárskych poplatkov

§ 26

(1) Notárske poplatky, penále (§ 10, 15 a 20) a náhrady trov vyrubuje a povinnosť zaplatiť poplatok z omeškania ukladá miestne príslušné štátne notárstvo; miestnu príslušnosť upraví vykonávací predpis.

(2) Okresný súd, v obvode ktorého je štátne notárstvo, ktoré poplatok vyrubilo, vypočítava poplatok z omeškania, upomína o zaplatenie dlžných zročných poplatkov, penále, poplatkov z omeškania a náhrad trov a vymáha ich.

§ 27

(1) Ministerstvo financií a národné výbory ním poverené sa presviedčajú kontrolami u justičných orgánov, poplatníkov a u iných zúčastnených osôb a organizácií o spôsobe vyberania notárskych poplatkov.

(2) Organizácie a osoby, u ktorých sa kontrola vykonáva, sú povinné poskytnúť kontrolnému orgánu na požiadanie pomoc potrebnú na dosiahnutie účelu kontroly, najmä poskytovať vysvetlenie a dôkazné prostriedky, predložiť písomnosti a pomôcky týkajúce sa skutočností rozhodujúcich pre vyrubenie poplatkov.

(3) Na vykonávanie kontroly sú kontrolné orgány oprávnené vstupovať do miestností, zariadení a na pozemky a vykonávať pritom potrebné vyšetrenia.

§ 28

Orgány justičnej správy sa presviedčajú pravidelnými dohliadkami, či sa notárske poplatky vyberajú v správnej výške, riadne a včas.

§ 29

Národné výbory, prokuratúra a iné štátne orgány a organizácie poskytujú orgánom, ktorým patria úlohy týkajúce sa vyberania notárskych poplatkov, účinnú pomoc.

Konanie

§ 30

(1) Proti rozhodnutiu štátneho notárstva môže sa účastník odvolať; odvolanie sa podáva do pätnástich dní od doručenia rozhodnutia, a ak bolo rozhodnutie vyhlásené, od jeho vyhlásenia, a to na štátnom notárstve, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

(2) Štátne notárstvo môže samo rozhodnúť o odvolaní, len ak mu celkom vyhovie.

(3) Ak štátne notárstvo nerozhodne o odvolaní (odsek 2), rozhodne o ňom krajský súd, v obvode ktorého je štátne notárstvo, ktoré rozhodnutie vydalo. O konaní o odvolaní platia ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

§ 31

(1) Ak sa poplatok nevyrubil vôbec alebo ak sa vyrubil nižšou sumou, než sa mal vyrubiť, štátne notárstvo je oprávnené vyrubiť poplatok (doplatok) v určenej lehote (odsek 2).

(2) Poplatok ani doplatok vyrubeného poplatku nemožno vyrubiť ani vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa štátne notárstvo dozvedelo o tom, že nastala skutočnosť, ktorá je predmetom poplatku (notársky úkon, prevod majetku alebo nadobudnutie majetku).

(3) Od konca kalendárneho roka, v ktorom bol poplatník upovedomený o úkone urobenom na vyrubenie alebo na vymáhanie poplatku (jeho doplatku), plynie nová trojročná lehota.

(4) Poplatok (doplatok) nemožno v žiadnom prípade vyrubiť ani vymáhať, len čo od konca kalendárneho roka, v ktorom nastala skutočnosť, ktorá je predmetom poplatku, uplynulo 10 rokov.

§ 32

(1) Právoplatné rozhodnutie o vyrubení notárskeho poplatku (doplatku) štátne notárstvo na žiadosť poplatníka zmení, prípadne zruší, ak na základe nových skutočností alebo dôkazov, ktoré sa nemohli uplatniť vo vyrubovacom konaní bez viny poplatníka, by sa poplatok vyrubil nižšou sumou, prípadne by sa nebol vyrubil vôbec.

(2) Žiadosť musí sa podať do pätnástich dní odo dňa, keď sa poplatník dozvedel o nových skutočnostiach alebo dôkazoch.

(3) Rozhodnutie nemožno zmeniť ani zrušiť, ak sa žiadosť podala po uplynutí troch rokov od jeho právoplatnosti.

§ 33

Ustanovenia § 31 a 32 platia primerane o penále, poplatku z omeškania a o náhradách trov.

§ 34

Podrobnosti o konaní pred štátnym notárstvom vo veciach notárskych poplatkov upravuje vykonávací predpis.

TRETIA ČASŤ
Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 35

Podľa tohto zákona sa vyberajú notárske poplatky, ak nastala skutočnosť, ktorá je predmetom poplatku, za jeho účinnosti. Ak nastala pred účinnosťou tohto zákona skutočnosť, ktorá bola podľa skorších predpisov predmetom poplatku (dane) z dedičstva, z prevodu majetku alebo za úkony, platia o týchto poplatkoch (daniach) naďalej skoršie predpisy; ustanovenia tohto zákona o pôsobnosti orgánov a o konaní, s výnimkou ustanovení § 10, 15, 20, 31, 32 a 33 platia však, pokiaľ vykonávací predpis neustanoví niečo iné, aj o týchto poplatkoch (daniach).

§ 36

(1) Ministerstvo financií vydá po dohode s Ministerstvom spravodlivosti predpisy na vykonanie tohto zákona; v nich ustanoví aj oslobodenie od poplatku, prípadne iné úľavy.

(2) Ministerstvo financií sa splnomocňuje, aby po dohode s Ministerstvom spravodlivosti podľa potreby ustanovilo odchýlky od zákona na zabránenie dvojakému zdaneniu, na zachovanie vzájomne rovnakého postupu s cudzinou alebo na vykonávanie opatrení potrebných s ohľadom na postup cudzích orgánov.

(3) Ministerstvo financií môže po dohode s Ministerstvom spravodlivosti:

a) poskytnúť oslobodenie od poplatku alebo povoliť iné úľavy pre určité druhy majetku alebo určitým skupinám osôb alebo i jednotlivým osobám; môže tiež po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi poveriť orgány v ich pôsobnosti, aby povoľovali úľavy jednotlivým osobám,

b) urobiť vhodné opatrenia na zamedzenie nezrovnalostí alebo tvrdostí, ktoré by mohli z vykonávania zákona vzniknúť.

(4) Ministerstvo spravodlivosti spolu s Ministerstvom financií upravia podľa potreby správu pohľadávok z odboru notárskych poplatkov, najmä povoľovanie splátok, odpúšťanie a odpisy nedoplatkov.

§ 37

Zrušuje sa zákon č. 26/1957 Zb. o notárskych poplatkoch a nariadenie ministra financií č. 30/1957 Zb., ktorým sa vykonáva zákon o notárskych poplatkoch.

§ 38

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.